

การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*

**The Elderly Allowance Policy Implementation for the Elders
of officers Mueang Mai Subdistrict Administrative Organization,
Amphawa District, Samut Songkhram Province**

ธวัชชัย ไพรพุกษ์**

Thawatchai Pripuek

6414830061@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินการ ปัญหาและอุปสรรค แนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้วิธีวิจัยเอกสารและวิจัยสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบไปด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านมาตรฐานนโยบายรายละเอียดของวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2. ด้านทรัพยากรของนโยบาย 3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการนำนโยบายไปปฏิบัติ 4. ด้านคุณลักษณะของหน่วยงานปฏิบัติงาน 5. ด้านเงื่อนไขทางการเมือง 6. ด้านเงื่อนไขของสังคมและเศรษฐกิจ 7. ด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน โดยมีปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ดังนี้ 1. การใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎร 2. ระบบการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้กับผู้สูงอายุที่ย้ายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น 3. ไม่มีจุดให้บริการเบิก – ถอน และการให้บริการทางธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่ โดยมีแนวทางในการแก้ไขปัญหา คือ 1. ให้หน่วยงานในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเข้าเช็คข้อมูลทะเบียนราษฎรในกรณีผู้ที่ย้ายที่อยู่ได้เพื่อเป็นการป้องกันการเสียชีวิตการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 2. การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางทั้งหมด 3. เพิ่มจุดให้บริการเบิก – ถอน และการให้บริการทางธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ; เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ; องค์การบริหารส่วนตำบล

Keywords: Implementation of the policy; Elderly pension; Subdistrict Administrative Organization

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

**นักศึกษาลัทธิสุตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2561) ระบุว่าขณะที่อัตราการเพิ่มประชากรของโลกช้าลง ประชากรสูงอายุกลับเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมากอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ ในปี ค.ศ. 2007 ประชากรโลกที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวน 611 ล้านคน พอถึงปี ค.ศ. 2017 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 646 ล้านคน หรือ 5.8 % ขณะที่อัตราเพิ่มของประชากรของโลก รวมทุกกลุ่มอายุ คิดเป็นเพียงร้อยละ 1.4 เท่านั้น ตัวเลขในปี ค.ศ. 2007 ระบุว่า โลกของเรามีประชากรประมาณ 7,550 ล้านคน เป็นคนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 926 ล้านคน คิดเป็น 12.7 % จึงถือว่าโลกของเราได้กลายเป็นสังคมโลกสูงอายุไปแล้ว

นโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นนโยบายสาธารณะที่มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยกรมประชาสงเคราะห์ ในปี พ.ศ. 2535 อย่างเป็นรูปธรรม ในสมัยรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ในการให้เงินเดือนละ 200 บาท เพื่อช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจน ในช่วงปี พ.ศ. 2540 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ (วิกฤตต้มยำกุ้ง) รัฐบาลได้ปรับเบี้ยยังชีพจาก 200 บาท เพิ่มเป็นคนละ 300 บาทต่อเดือน เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชน และต่อมาในปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลสมัย พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรมีนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น กรมประชาสงเคราะห์มีการดำเนินการถ่ายโอนภารกิจนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรุงเทพมหานครดำเนินการแทน ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นในปี พ.ศ. 2546 ต่อจากนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ทำหนังสือแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลไม่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติได้รับเบี้ยยังชีพตามระเบียบฯ ที่กำหนด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถตั้งงบประมาณประจำปีนั้นๆ เพื่อสมทบให้เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติข้างต้นได้ โดยจำนวนงบประมาณสมทบที่จัดขึ้นนั้นให้ขึ้นอยู่กับรายได้ ในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และในปี พ.ศ. 2553 สมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้รัฐมนตรีนโยบายเร่งด่วนที่จะสร้างหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุ ต่อมา ในปี 2553 ซึ่งได้ยังมีการปรับอัตราการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจาก 300 บาท เพิ่มเป็นคนละ 500 บาทต่อเดือนให้กับผู้สูงอายุ

ในปี พ.ศ. 2554 รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการดำเนินการในปีแรก เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศ สร้างหลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ สร้างความสมดุลและความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจทั้งระบบ จึงปรับอัตราการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุใหม่ทั้งระบบโดยใช้การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในรูปแบบอัตราขั้นบันได มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กล่าวคือ เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.และเทศบาล) ซึ่งผู้สูงอายุ 60 - 69 ปี ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 600 บาท ผู้สูงอายุ 70 - 79 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 700 บาท ผู้สูงอายุ 80 - 89 ปี ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 800 บาท ผู้สูงอายุที่มีอายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 1,000 บาท

ต่อมาในปี พ.ศ. 2559 หน่วยงานของภาครัฐ ต้องดำเนินการปรับปรุงระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้รองรับ การดำเนินการการบูรณาการฐานข้อมูล และการบริการภาครัฐให้มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล ประกอบกับมี แนวทางการบูรณาการฐานข้อมูลประชาชนและการบริการภาครัฐตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 โดย การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ นั้น โดยมอบหมายให้กรมบัญชีกลาง เป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติทำหน้าที่ในการจ่ายเงิน สวัสดิการทางสังคมเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรง แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำกับดูแล สวัสดิการสังคมแต่ละประเภท เพื่อเป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ส่งเสริมการรับจ่ายเงินของหน่วยงาน ภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพการรับจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมให้มีฐานข้อมูล กลางในช่องทางจ่ายเงินและเก็บข้อมูลจากประชาชน ซึ่งจะช่วยลดความผิดพลาด ลดความซ้ำซ้อน สามารถจ่ายเงิน สำหรับการช่วยเหลือและเงินสวัสดิการของรัฐ ได้ตรงกลุ่มตามเป้าหมาย และยังเป็นการลดการทุจริต (ระบบการชำระ เงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ, 2559)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 กรมบัญชีกลางมีการดำเนินการออกหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนแทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถโอนเข้าบัญชี เงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หรือในนามบุคคลที่รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากผู้มีสิทธิได้รับ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และได้รับการสนับสนุนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลบุคคลจากกรมการปกครองตาม โครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ซึ่งกรมบัญชีกลางได้ร่วมมือกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) จัดทำฐานข้อมูล และดำเนินโครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ตามโครงการ e-Payment ภาครัฐ

ซึ่งจะเห็นได้ว่าในกระบวนการขับเคลื่อนของนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมี บทบาทที่สำคัญเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในจะศึกษาวิธีการดำเนินการ ศึกษาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจน ศึกษานโยบายในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การน่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุง การน่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การ บริหารส่วนตำบลเมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมไปถึงเป็น กรณีศึกษาในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการน่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการดำเนินการ การน่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลเมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการน่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลเมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ การน่านโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไป ปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเอกสาร (Documentary research) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทาง วิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ รายงานการประชุม คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง เอกสารทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนำนโยบายเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุไปปฏิบัติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Populations) ของการวิจัยนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ที่มีบทบาทในการนำนโยบายเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษา (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 46) จึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ ผู้อำนวยการกองคลัง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี และผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Structured Interview or Formal Interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์ที่มีคำถาม และข้อกำหนดแน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลแบบเดียวกัน มีลำดับขั้นตอนเรียงเหมือนกัน (สุภางค์ จันทวานิช อ้างถึงใน บุษกร เชี่ยวจินดาภานต์, 2561. หน้า 111) โดยเป็นคำถามปลายเปิด (Open - ended Question) การสัมภาษณ์จะเป็นการสัมภาษณ์แบบรายบุคคล ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดวันที่จะนัดหมายสัมภาษณ์ พร้อมแจ้งวันสัมภาษณ์ ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ทราบก่อนล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึกและบันทึกเสียง และก่อนการสนทนา ผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการจดบันทึก

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การนำนโยบายเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ประกอบด้วย

1. มาตรฐานนโยบายรายละเอียดของวัตถุประสงค์ของนโยบาย คือ การนำนโยบายเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ภายใต้ระบอบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นมีความเหมาะสม การรับลงทะเบียนมีระยะเวลาที่ชัดเจนสามารถวางแผนและเตรียมการรับลงทะเบียนได้อย่างถูกต้อง และการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในขั้นตอนการเตรียมเอกสารของผู้ที่จะ

มาขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทำให้เกิดความรวดเร็วในการรับบริการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพ และเรื่องช่องทางการเบี้ยยังชีพ ก็มีความเหมาะสมที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ใช้วิธีการโอนเข้าบัญชีเงินฝากในนามผู้มีสิทธิ และโอนเข้าบัญชีเงินฝากในนามบุคคลได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ เปิดการอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ เนื่องจากผู้สูงอายุหรือผู้มอบอำนาจจากผู้มีสิทธิบางท่าน ไม่สะดวกในการที่จะเดินทางมารับเงินด้วยตนเอง ประกอบการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพ ตามช่องทางดังกล่าว ยังเป็นการสนับสนุนโครงการ e-Payment ภาครัฐ ที่เป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม และเพิ่มประสิทธิภาพการรับจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์

2. ทรัพยากรของนโยบาย คือ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้นำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่มีจำนวนเพียงพอ กล่าวคือมีผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2 คน และมีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี และยังมีการพัฒนาความรู้และความสามารถอยู่เสมอ มีการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และความสามารถอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเป็นการเพิ่มศักยภาพบุคลากรสามารถแก้ไขปัญหา

3. การสื่อสารระหว่างองค์กรและกิจกรรมการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การติดต่อประสานงานภายในองค์กรหรือระหว่างองค์กร และการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพไปปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีการติดต่อประสานงานภายในองค์กรได้เป็นอย่างดีไม่เกิดปัญหาในการติดต่อประสานงานภายใน สำหรับการติดต่อประสานงานภายนอกองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้มีช่องทางการติดต่อประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผ่านหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นช่องทาง เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก โทรศัพท์ อีเมล และการ Walk in ด้วยตนเอง ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการทางประชาชนได้อย่างรวดเร็ว แต่ด้วยช่องทางที่สามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วคือช่องทางระบบอินเทอร์เน็ต ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ ทำอย่างบางครั้งทำให้เสียสิทธิของสูงอายุไปได้

4. คุณลักษณะของหน่วยงานปฏิบัติงาน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้กำหนดที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่เป็นสถานที่ในการรับลงทะเบียนเบี้ยยังชีพสูงอายุ และมีความเหมาะสม เนื่องจาก ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 4 ตำบลเหมืองใหม่ ถือว่าเป็นศูนย์กลางของเขตพื้นที่ มีความเหมาะสม สะดวกต่อการเดินทางมาขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพสูงอายุ

5. เงื่อนไขทางการเมือง คือ นักการเมืองท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่มีส่วนร่วมในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพราะหากไม่ได้ความร่วมมือจากนักการเมืองท้องถิ่น และผู้นำชุมชนในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ จะเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากนักการเมืองท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ความชำนาญและคุ้นเคยในพื้นที่ทราบกับผู้สูงอายุแต่ละท่านมีที่อยู่อาศัยตรงที่ใด สามารถสะท้อนปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งมีส่วนช่วยเป็นตัวกลางในการประสานข้อมูลระหว่างผู้สูงอายุกับองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้เป็นอย่างดี แต่ก็มีนักการเมืองท้องถิ่นบางท่านที่พึงได้รับการเลือกตั้งเข้ามาทำให้บางพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ทำให้ความร่วมมือไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และยังทำให้เกิดความล่าช้า

6. เงื่อนไขของสังคมและเศรษฐกิจ คือ ที่ผ่านมามาการแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลกระทบอย่างมากผลต่อการนำนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ เนื่องจากการรับลงทะเบียนเบี่ยยังชีพฯ ต้องใช้เอกสารในการลงทะเบียน (สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัญชีเงินฝาก) ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุที่ไม่ได้นำสำเนามาโดยการสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับผู้สูงอายุ ทำให้มีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อโควิด-19 สูง ทำให้การลงทะเบียนต้องมีมาตรการที่รัดกุม รักษาระยะห่างทางสังคมและทำในการไปเบิกเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีบัตรเอทีเอ็ม ทำให้การเบิกเงินจากธนาคารต้องใช้เวลานาน

7. ทศนคติของผู้ปฏิบัติงาน คือ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นเจ้าหน้าที่เฉพาะที่มีรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้สามารถตอบข้อซักถามหรือชี้แจงเหตุผลเมื่อมีผู้มาติดต่อได้อย่างถูกต้องตามระเบียบฯ และมีการสอนงานให้กับเพื่อนร่วมงานสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนได้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่โดยตรงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และมีความเต็มใจให้บริการประชาชน ทั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทน

ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั่นคือ การย้ายที่อยู่ของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจะต้องไปขึ้นทะเบียนกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ที่ตนมีชื่ออยู่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับที่ต่ำกว่าเทศบาลลงมานั้น (องค์การบริหารส่วนตำบล) ไม่สามารถดูข้อมูลทะเบียนราษฎรได้ ทำให้ไม่ทราบข้อมูลด้านการย้ายที่อยู่ผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุบางรายเสียสิทธิการรับเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไป ระบบการเบิกจ่ายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุให้กับผู้สูงอายุที่ย้ายจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ทำให้การเบิกจ่ายต้องในรูปแบบเงินสด ทำให้เกิดความไม่สะดวกสบายในการเบิกเงินของผู้สูงอายุเนื่องจากการเดินทางค่อนข้างไกลประกอบกับในเขตพื้นที่ไม่มีรถประจำทาง การดำเนินการทางธุรกรรมการเงิน ไม่มีจุดให้บริการเบิก – ถอน และการให้บริการทางธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่ ทำให้ผู้สูงอายุต้องเดินทางไปยังนอกพื้นที่ ทำให้เกิดไม่สะดวกแก่ผู้สูงอายุ

วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั่นคือ ให้นำหน่วยงานในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเข้าเช็คข้อมูลทะเบียนราษฎรในกรณีผู้ที่ย้ายที่อยู่ได้เพื่อเป็นการป้องกันการเสียสิทธิการรับเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ และควรปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุให้กับผู้สูงอายุที่ย้ายจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยการจ่ายเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางทั้งหมด และเพิ่มจุดให้บริการเบิก – ถอน และการให้บริการทางธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการนำนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สามารถนำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมา อภิปรายผลตามประเด็นปัญหาในการวิจัย ดังนี้

1. มาตรฐานนโยบาย การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้นมีความเหมาะสม การรับลงทะเบียนมีระยะเวลาที่ชัดเจนสามารถวางแผนและเตรียมการรับลงทะเบียนได้อย่างถูกต้อง และการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในขั้นตอนการเตรียมเอกสารของผู้ที่จะมาขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทำให้เกิดความรวดเร็วในการรับบริการขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฮาบีบ๊ะ สังข์นุ้ย (2558) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลหารเทาอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุงผลการศึกษาพบว่า 1) การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาปฏิบัติของเทศบาลตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ได้ดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลโดยดำเนินงานตามระเบียบหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติโดยเฉพาะระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2552 และสอดคล้องกับ เรื่องนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ “...การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติมนั้น มีความเหมาะสม...” (ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 มกราคม 2566)

และเรื่องช่องทางการเบี้ยยังชีพฯ ก็มีความเหมาะสมที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ใช้วิธีการโอนเข้าบัญชีเงินฝากในนามผู้มีสิทธิ และโอนเข้าบัญชีเงินฝากในนามบุคคลได้รับมอบอำนาจจากผู้มีสิทธิ เปิดการอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุในพื้นที่ เนื่องจากผู้สูงอายุหรือผู้มอบอำนาจจากผู้มีสิทธิบางท่าน ไม่สะดวกในการที่จะเดินทางมารับเงินด้วยตนเอง ประกอบการดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามช่องทางดังกล่าว ยังช่วยสนับสนุนโครงการ e-Payment ภาครัฐ ที่เป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม และเพิ่มประสิทธิภาพการรับจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณพวิทย์ ดิษยนันท์ (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสำเร็จ ล้มเหลว และความท้าทายของการ นำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า สำนักงานเขตประเวศที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ อำนาจความสะดวกด้านการลงทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงสิทธิของตน มีการบริการด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง โดยนำระบบ e-Social Welfare มาใช้ในการดำเนินการและมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลกลางของกรมบัญชีกลาง สอดคล้องกับเรื่องนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ “...การดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพฯ ตามช่องทางดังกล่าว ยังเป็นการสนับสนุนโครงการ e-Payment ภาครัฐ ที่เป็นการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคมและเพิ่มประสิทธิภาพการรับจ่ายเงินภาครัฐทางอิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย...” (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 มกราคม 2566) และสอดคล้องกับกระทรวงการคลัง (2562) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามโครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม ซึ่งอยู่ในแผนงานโครงการ e-Payment ภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกรมบัญชีกลางทำหน้าที่ในการจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและเงินเบี้ยความพิการให้คนพิการแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. ทรัพยากรนโยบาย บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้นำนโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่มีจำนวนเพียงพอ และมีความรู้ความสามารถในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี และยังมี การพัฒนาความรู้และความสามารถอยู่เสมอ มีการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้และ ความสามารถ และเป็นการเพิ่มศักยภาพบุคลากรสามารถแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณฤพล บุบผาชาติ, มยุรี รัตนเสริมพงศ์ และวารภรณ์ ทรัพย์รวงทอง (2564) ที่ได้ศึกษา การนำนโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุไปปฏิบัติของ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตรุ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่าการนำนโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุไปปฏิบัติของ องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตรุ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านไปยังซีพี ผู้สูงอายุเพียงพอต่องานที่ต้องปฏิบัติมีความพร้อมทางด้านบุคลากรในแง่ของความรู้ความสามารถ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของทวีรัตน์ มดแสง (2564) วิจัยเรื่อง การนำนโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาองค์การบริหาร ส่วนตำบลหนองนกแก้ว อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ

- 1) ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

3. การสื่อสารระหว่างองค์การและกิจกรรมการนำนโยบายไปปฏิบัติ การติดต่อประสานงานภายในองค์กร หรือระหว่างองค์กร และการประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในการนำนโยบายไปยังซีพี ไปปฏิบัติขององค์การบริหาร ส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีการติดต่อประสานงานภายในองค์กรได้เป็นอย่างดีไม่เกิด ปัญหาในการติดต่อประสานงานภายใน สำหรับการติดต่อประสานงานภายนอกองค์กร องค์การบริหารส่วนตำบลเหมือง ใหม่ได้มีช่องทางการติดต่อประสานงาน ประชาสัมพันธ์ผ่านหลายช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นช่องทาง เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก โทรศัพท อีเมล และการ Walk in ด้วยตนเอง ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ เพื่อตอบสนองความ ต้องการทางประชาชนได้อย่างรวดเร็ว แต่ด้วยช่องทางที่สามารถรับรู้ข้อมูลได้อย่างรวดเร็วคือช่องทางระบบอินเทอร์เน็ต ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ ทำอย่างบางครั้งทำให้เสียสิทธิของสูงอายุไปได้ ซึ่งต้องการ ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปารณีย์ เบญจพฤษชาติ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การนำนโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุไปปฏิบัติ กรณีศึกษาไลน์กลุ่มชมรมผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลบางเมือง จังหวัด สมุทรปราการ จากการศึกษาพบว่าผลการวิจัยครั้งนี้ ควรที่จะมีการพัฒนาแนวทางแก้ไข ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้หรือส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับ เรื่อง นโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุ “...ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ ทำอย่างบางครั้งทำให้เสียสิทธิของ สูงอายุไปได้...” (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 มกราคม 2566)

4. คุณลักษณะของหน่วยงานปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้กำหนดที่ทำการองค์การ บริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่เป็นสถานที่ในการรับลงทะเบียนไปยังซีพีสูงอายุ และมีความเหมาะสม เนื่องจาก ที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 4 ตำบลเหมืองใหม่ ถือว่าเป็นศูนย์กลางของเขตพื้นที่ มีความ เหมาะสม สะดวกต่อการเดินทางมาขึ้นทะเบียนไปยังซีพีสูงอายุ และยังสามารถมาติดต่อบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ องค์การบริหารส่วนตำบลได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ โพธิ์เหมือน (2562) วิจัยเรื่อง การนำนโยบายไปยัง ซีพีผู้สูงอายุไปปฏิบัติกรณีศึกษาเทศบาลตำบลหาดกรวด อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลจากการศึกษาพบว่า ได้ กำหนดให้สำนักงานเทศบาลตำบลหาดกรวดเป็นสถานที่ในการรับขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุและกำหนดให้ศูนย์กลางของแต่ละ หมู่บ้านเป็นสถานที่ในการรับเงินไปยังซีพีผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับเรื่องนโยบายไปยังซีพีผู้สูงอายุ “...องค์การ บริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้กำหนดที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่เป็นสถานที่ในการรับลงทะเบียน

เบี้ยยังชีพสูงอายุ และมีความเหมาะสมเนื่องจาก ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 4 ตำบลเหมืองใหม่ นับว่าเป็นศูนย์กลางของเขตพื้นที่ สะดวกต่อการเดินทางมากขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพสูงอายุ...” (นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 16 มกราคม 2566)

5. เจือปนไขทางการเมือง นักการเมืองท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ มีส่วนร่วมในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพราะหากไม่ได้ความร่วมมือจากนักการเมืองท้องถิ่น และผู้นำชุมชนในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติจะเป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากนักการเมืองท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ความชำนาญและคุ้นเคยในพื้นที่ทราบว่าคุณสูงอายุแต่ละท่านมีที่อยู่อาศัยตรงที่ใด สามารถสะท้อนปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุได้อย่างทันต่อเหตุการณ์ อีกทั้งมีส่วนช่วยเป็นตัวกลางในการประสานข้อมูลระหว่างผู้สูงอายุกับองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้เป็นอย่างดี แต่ก็มีนักการเมืองท้องถิ่นบางท่านที่พึงได้รับการเลือกตั้งเข้ามาทำให้บางพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปสู่การปฏิบัติ ทำให้ความร่วมมือประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และยังทำให้เกิดความล่าช้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีรัตน์ มดแสง (2564) วิจัยเรื่อง การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกแก้ว อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำ นักการเมืองท้องถิ่นยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน การเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง และสอดคล้องกับเรื่องนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ “...นักการเมืองท้องถิ่นบางท่านที่พึงได้รับการเลือกตั้งเข้ามาทำให้บางพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจประสบการณ์ ทำให้ความร่วมมือประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และยังทำให้เกิดความล่าช้า...” (เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 มกราคม 2566)

6. เจือปนไขของสังคมและเศรษฐกิจ ที่ผ่านมามากการแพร่ระบาดของโควิด-19 มีผลกระทบอย่างมากต่อการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ เนื่องจากการรับลงทะเบียนเบี้ยยังชีพฯ ต้องใช้เอกสารในการลงทะเบียน (สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัญชีเงินฝาก) ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ได้อำนวยความสะดวกผู้สูงอายุที่ไม่ได้นำสำเนาเอกสารที่เกี่ยวของให้กับผู้สูงอายุ ทำให้มีความเสี่ยงสูงในการติดเชื้อโควิด-19 สูง ทำให้การลงทะเบียน ต้องมีมาตรการที่รัดกุมรักษาระยะห่างทางสังคม เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และทำในการไปเบิกเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีบัตรเอทีเอ็ม ทำให้การเบิกเงินจากธนาคารต้องใช้เวลานาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีรัตน์ มดแสง (2564) วิจัยเรื่อง การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกแก้ว อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยจัดทำมาตรการป้องกันโควิด 19 เผยแพร่ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและสอดคล้องกับเรื่องนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ “...ทำให้การลงทะเบียนต้องมีมาตรการที่รัดกุม รักษา ระยะห่างทางสังคม ทำให้ผู้สูงอายุบางรายไม่ได้มีขึ้นทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ...” (ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 มกราคม 2566)

7. ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นเจ้าหน้าที่เฉพาะที่มีรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานนั้นๆ ทำให้สามารถตอบข้อซักถามหรือชี้แจงเหตุผลเมื่อมีผู้มาติดต่อได้อย่างถูกต้องตามระเบียบฯ และมีการสอนงานให้กับเพื่อนร่วมงานสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนได้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่โดยตรงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และมีความเต็มใจให้บริการประชาชน ทั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่โดยตรงหรือผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ชั่วเกษม (2561) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ของฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตทุ่งครุกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุมีความคิดเห็นต่อการจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในระดับมากทุกด้าน เมื่อแยกระดับความคิดเห็นของผู้สูงอายุเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ และสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและตัวแบบที่สำคัญของการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบสหองค์การ (Intergovernmental Policy Implementation Model) ของ Carl E. Van Horn และ Donald S. Van Meter (อ้างถึงใน วิชา พึ่งวิวัฒน์กุล, 2564, หน้า 85) ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์การที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าใจในมาตรฐานนโยบาย ความคิดเห็นที่มีต่อนโยบายและการดำเนินงานตามนโยบาย และความเต็มใจในการปฏิบัติงาน

ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีประเด็นนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

มีปัญหาและอุปสรรคการย้ายที่อยู่ของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจะต้องไปขึ้นทะเบียนกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ที่ตนมีชื่ออยู่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับที่ต่ำกว่าเทศบาลลงมานั้น (องค์การบริหารส่วนตำบล) ไม่สามารถดูข้อมูลทะเบียนราษฎรได้ ทำให้ไม่ทราบข้อมูลด้านการย้ายที่อยู่ของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุบางรายเสียสิทธิการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญาดา วัฒนพานิช (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า เห็นควรใช้ทางเลือกที่ 1 การใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎร (Civil registration information) ในการขึ้นทะเบียนเพื่อรับเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุโดยรัฐ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการ การพัฒนาระบบราชการต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ที่มีความพัฒนาไปไกลกว่าระเบียบการปฏิบัติเดิม ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในรูปแบบเก่า ในการที่รัฐรักษาสิทธิการได้รับเบี้ยยังชีพของประชาชนในกลุ่มผู้สูงอายุให้ได้รับเบี้ยยังชีพเมื่ออายุครบ 60 ปี โดยอัตโนมัติ

ระบบการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้กับผู้สูงอายุที่ย้ายจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ทำให้การเบิกจ่ายต้องในรูปแบบเงินสด ทำให้เกิดความไม่สะดวกสบายในการเบิกเงินของผู้สูงอายุเนื่องจากการเดินทางค่อนข้างไกลประกอบกับในเขตพื้นที่ไม่มีรถประจำทาง ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงมหาดไทย (2565) ช่องทางการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยช่องทางการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุนรูปแบบเงินสด

การดำเนินการทางธุรกรรมการเงิน ไม่มีจุดให้บริการเบิก - ถอน และการให้บริการทางธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่ ทำให้ผู้สูงอายุต้องเดินทางไปยังนอกพื้นที่ ทำให้เกิดไม่สะดวกแก่ผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กนกกลตา แก้วตื่นแทน, วิษณุ สุमितสุวรรณ (2565) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการรับเบี่ยยังชีพผ่านระบบจ่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์กับการรับเบี่ยยังชีพโดยเงินสดกรณีศึกษา เทศบาล ตำบลท่าพระ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี (e - Payment) และควรเพิ่มจุดบริการเบิก - ถอนในพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก ให้กับประชาชน

วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีประเด็นนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

ควรให้หน่วยงานในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเข้าเช็คข้อมูลทะเบียนราษฎรในกรณีผู้ที่ย้ายที่อยู่ได้เพื่อเป็นการป้องกันการเสียชีวิตการรับเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญาดา วัฒนะพานิช (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการได้รับเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า เห็นควรใช้ทางเลือกที่ 1 การใช้ข้อมูลทะเบียนราษฎร (Civil registration information) ในการขึ้นทะเบียนเพื่อรับเบี่ยยังชีพของผู้สูงอายุโดยรัฐ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการ การพัฒนาระบบราชการต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ที่มีความพัฒนาไปไกลกว่าระเบียบการปฏิบัติเดิม ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในรูปแบบเก่า ในการที่รัฐรักษาสิทธิการได้รับเบี่ยยังชีพของประชาชนในกลุ่มผู้สูงอายุให้ได้รับเบี่ยยังชีพเมื่ออายุครบ 60 ปี โดยอัตโนมัติ

ควรปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุในกับผู้สูงอายุที่ย้ายจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยการจ่ายเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางทั้งหมดเนื่องจากกรมบัญชีกลางเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจ่ายเงินสวัสดิการอื่นๆ อยู่แล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของชญาพร สันตะวาฬิม (2564) ที่ได้ศึกษาเรื่อง บััจฉัยการนำนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ ผลการศึกษาพบว่า ควรดำเนินการโครงการในรูปแบบสวัสดิการแห่งรัฐ โดยให้กรมบัญชีกลางเป็นเจ้าของ งบประมาณให้ผู้สูงอายุสามารถลงทะเบียนเพียงครั้งเดียวและสามารถรับเบี่ยยังชีพได้ ต่อเนื่อง ตลอดอายุขัย ไม่ต้องไปลงทะเบียน ที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ ในกรณีย้ายที่อยู่เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและลดขั้นตอนการดำเนินการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และสอดคล้องกับเรื่องนโยบายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุ "...ควรปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุในกับผู้สูงอายุที่ย้ายจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยการจ่ายเงินเบี่ยยังชีพผู้สูงอายุให้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมบัญชีกลางทั้งหมด..." (เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองใหม่, 2566, สัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 18 มกราคม 2566)

และเพิ่มจุดให้บริการเบิก - ถอน และการให้บริการทางธุรกรรมทางการเงินในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกลตา แก้วตื่นแทน, วิษณุ สุमितสุวรรณ (2565) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการรับเบี่ยยังชีพผ่านระบบจ่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์กับการรับเบี่ยยังชีพโดยเงินสดกรณีศึกษา เทศบาล ตำบลท่าพระ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาครัฐควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความพร้อมในด้านเทคโนโลยี (e - Payment) และควรเพิ่มจุดบริการเบิก - ถอนในพื้นที่ให้มากขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวก ให้กับประชาชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการเปิดให้ลงทะเบียนเพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพผ่านระบบอินเทอร์เน็ตแบบเบ็ดเสร็จโดยไม่ ต้องเดินทางมาติดต่อด้วยตนเอง ณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสะดวกรวดเร็วปฏิบัติลดภาระค่าเดินทางของผู้ขอรับบริการ
2. ควรมีฐานข้อมูลกลางเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อให้การขึ้นทะเบียนขอรับเงินเบี้ยยังชีพเพียงครั้ง แรกครั้งเดียว
3. รัฐบาลควรมีการพิจารณาเพิ่มอัตราเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้สูงขึ้น และมีอัตราเดียวเท่ากันทุกช่วงอายุ เพื่อลดความผิดพลาดในการทำงาน สะดวกต่อการคำนวณงบประมาณ และการนำนโยบายเบี้ยยังชีพไปปฏิบัติ

เอกสารอ้างอิง

- กนกกลตา แก้วตื่นแทน และวิษณุ สุमितสุวรรณ. (2564). ความพึงพอใจของผู้สูงอายุในการรับเบี้ยยังชีพผ่านระบบจ่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์กับการรับเบี้ยยังชีพโดยเงินสดกรณีศึกษาเทศบาลตำบลท่าพระ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(5), 395 – 396.
- ชญาดา วัฒนพานิช. (2563). การศึกษากระบวนการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ. การศึกษาอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชนาพร สันตะวาฬิม. (2564). ปัจจัยการนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลนาเกลือ. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณพวิทย์ ดิษยนันท์. (2562). ความสำเร็จ ล้มเหลว และความท้าทายของการนำนโยบาย เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติของสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ณฤพล บุบผาชาติ, มยุรี รัตนเสริมพงศ์ และวราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง. (2564). การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ตรุ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 5(2), 190.
- ทวีรัตน์ มดแสง. (2564). การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนกแก้ว อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปารณีย์ เบนญจพฤษชาติ. (2564). การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ กรณีศึกษาไลน์กลุ่มชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2565). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- วีณา พึ่งวิวัฒน์นิกุล. (2564). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการกำหนดและการวิเคราะห์
นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- สิริวรรณ ชั่วเกษม. (2561). การศึกษาการจัดการสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของฝ่ายพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคม
สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, 1(1), 1.
- สิริวรรณ โปธิ์เหมือน. (2562). *การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเทศบาลตำบลหาดกรวด
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2561). ภาครัฐกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย.
วารสารข้าราชการ, 60(4), 6.
- ฮาบีบ๊ะ สังข์น้อย. (2558). *การนำนโยบายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุมาปฏิบัติ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลหารเทา
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง*. การศึกษานิพนธ์รัฐศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- คนที่ 1 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, (2566), บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 16 มกราคม 2566.
- คนที่ 2 รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, (2566), บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 มกราคม 2566.
- คนที่ 4 เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, (2566), บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
18 มกราคม 2566.
- คนที่ 5 ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองใหม่, (2566), บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล,
18 มกราคม 2566.